

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejemani
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto X.

V Celovcu 10. ^{februarja} januarja. 1891.

Štev. 3.

Rojaki!

Sklepom od dne 23. januarja t. l. so svitli cesar razpustili državni zbor in vladi naročili, naj brž ko mogoče razpiše nove volitve. Volitve za državni zbor, ki se bodo vršile na Koroškem za kmetske občine dne 5. marca, za mesta in trge dne 7. marca, za trgovsko in obrtnijsko zbornico dne 9. marca in za veleposestvo dne 10. marca t. l. — prvotne volitve pa bodo tedaj že sredi meseca februarja — so toraj pred durmi in nas vse nemudoma kličejo na prevažno delo, da spolnujemo svojo versko in domovinsko dolžnost. Treba je samo premisliti, za kaj se gre in kako imenitna je ta volitev, pa bo vsak spoznal, da je po svoji vesti zavezan, delati za mnogo dobre stvari. V državnem zboru se odločuje naša osoda, tam se delajo postave in nakladajo davki; tam se odločuje, kateri možje in v kakem duhu naj državo vladajo. Ako želite dobrih postav in dobrih ministrov, izvoliti je treba prej zadosti dobrih poslancev!

Zdaj se nam je odločiti, ali hočemo voliti za vero in domovino ali zoper taisto; ali hočemo voliti za Slovence ali zoper Slovence.

Sv. Oče papež in naši škofje nas zadosti pogosto opominjajo, naj volimo poštene, katoliške može za poslance, da se bodo države zopet vladale v krščanskem duhu in ravno tako tudi mladina odgojevala po šolah v tem smislu. Ako teh opominov nočemo poslušati, ali če se iz boječnosti odtegujemo boju za krščansko pravico, za to bomo enkrat težek odgovor dajali! Ako hočete zvedeti, kaj mislijo naši nasprotniki, nemški liberalci, o naši sv. veri, prebirajte njihove časnike! Poznate jih pa tudi iz njih lastnih ust, kedar besedujejo po gostilnicah ali pa v javnih zborih. Tem ljudem je največja gnusoba sv. katoliška cerkev in njej zvesta duhovščina; zato duhovnike sovražijo in črnijo po ravnilu: »Udaril bom pastirja in razkropila se bo čreda«. Mnogo se naše dni toži o slabih časih, pa ravno tisti, ki dostikrat največ tožijo, so te slabe čase sami zakrivali s slabimi volitvami. »Greh dela narode nesrečne«, to resnico potrjuje zgodovina vseh časov, in kakor nekdanji Izraelci, tako Bog zdaj tudi nas tepe, ker smo Njega zapustili, ker krivim prerokom in človeškim modrijanom več verujemo, kakor Bogu samemu. Vera je podlaga vsega poštenja, in bolj ko vera peša ali se celó zasmehuje, bolj se množijo tudi goljufije, odrtije, zvijače, laži; bolj se razširjajo trdosrčnost in mehkužnost, in vsi slabi nasledki brezvernega, krivičnega in razuzdanega življenja. To je pravi vzrok »slabih časov«, ker po Božjih in cerkvenih zapovedih ne živimo in za postavodajalce volimo vedno take može, ki Božje volje ne spoštujejo, ampak delajo postave po svoji človeški pameti in človeških strastéh. Ako hočemo doživeti boljših časov, moramo se k vsemogočnemu Bogu in Stvarniku nazaj povrniti in to posebno pokazati ob času volitev; mi moramo voliti po starem geslu: „za vero, domovino in cesarja“.

Veste pa tudi, dragi rojaki, kako naši nasprotniki zatirajo in s poti spravljajo našo ljubo slovensko materno besedo, kako jej pot branijo v uradni je (kancelije) in šole in kako nam koroškim Slovincem še tega ne privolijo, da bi se smeli naši otroci poučevati v slovenskem, maternem jeziku. Vi veste, kako grdo zmerjajo in črnijo, ovajajo in strahujejo vsacega, kdor se poganja za slovenske pravice. Ali je pač treba vas, ki imate

vse to vsaki dan živo pred očmi, še prositi in priganjati, da morate voliti poslance, ki bodo naše pravice spoštovali in zagovarjali? Gotovo je vsak izmed vas že sam na tihem v svojem srcu sklenil, da bo pri volitvah za državni zbor vse svoje moči napel, da zmaga pravica, da dobimo tudi koroški Slovenci dva, ali vsaj enega svojega poslanca, ki se bo za nas potegnil v državnem zboru, kar je njemu lažje mogoče, kakor poslancem kranjskim in štajerskim, katerim se je vedno očitalo, da koroški Slovenci niso njihovih mislij, ker si niso Slovenca, ampak nemška liberalca (Petra Laksa in Karola Ghona) za poslanca izvolili.

Ena tretjina vseh koroških prebivalcev je slovenska, in ker ima dežela devet poslancev na Dunaju, morali bi po pravici trije Slovenci med njimi biti. V resnici je pa zdaj tako, da nimamo koroški Slovenci v državnem zboru nobenega poslanca. Ko bi bili vsi koroški Slovenci tako pametni in zavedni, da bi svoje glase dali poslancu, ki zagovarja njih katoliško prepričanje in njih materno slovensko besedo, potem bi imeli Slovenci vsaj dva poslance; kajti v Velikovoško-Celovškem, kakor tudi v Beljaškem volilnem okraju imamo Slovenci večino. Volilni okraj Velikovec-Celovec šteje blizu 100.000 duš, iz katerih jih je na blizu 70.000 Slovencev in le 30.000 Nemcev. Človek bi se čudil, kako je potem mogoče, da v tem okraju zmirom Nemci in liberalci zmagajo. To je pač le zato mogoče, ker štejejo Slovenci toliko odpadnikov med seboj. Slovenci okoli Celovca so žalibog preveč zmešani in zapeljani po krivih liberalnih naukih in pri volitvah potegnejo najrajši z našimi nasprotniki in jim pomagajo slovenskega brata Podjunčana potlačiti. Pa tudi v Podjunki dolini imajo nasprotniki povsod svoje mreže razpete, in dve veliki občini, namreč Šmarjeto pri Velikovcu (Važenberk) in pa Libelčice skoraj vsakokrat zbegajo in na svojo stran potegnejo.

Stvari stojé tako, da nam je v tem okraju mogoče zmagati, pa le potem, ako obdržimo vse občine, ki so že lani za našo stran volile, in da pridobimo še nekaj novih. Ako vsak rodoljub v svojem kraju stori svojo versko in domovinsko dolžnost, potem smemo upati, da bomo z Božjo pomočjo zmagali.

Tudi v Beljaškem okraju bi bilo mogoče zmagati, ko bi ne bilo slovenskih odpadnikov, zapeljanih in naščuvanih po naših nasprotnikih. Ti zaslepljeni posilnenci divjajo zoper svojo lastno kri, preganjajo svojega lastnega slovenskega brata za voljo nekterih liberalnih besed in praznih pregovorov, ki nam niso nobene sreče prinesli. Tako so Borovčiči v Ghonu svojega rešitelja spoznali in mu svoje glase dali, kateri so ravno rajnemu msgr. Andreju Einspielerju do večine manjkali, in kaj so s tem dosegli? Ravno njih izvoljenec Ghon se najbolj poganja za železnico čez Ture in nasprotuje železnici, ki bi šla mimo Borovelj!

Prosimo torej vse spoštovane rodoljube, stare in mlade boritelje za pravico, naj v tem važnem času volitev ne prezrejo našega klica, ampak naj vse storijo, kar je v njih moči. Kdor je v lastni občini zmage gotov, naj priskoči še sosedni občini na pomoč. Prosimo nadalje, da bi nam rodoljubi kot naši zaupni možje vse poročali, kaj se v njih kraju godi, kako se zoper našo stranko deluje, kaj se v nasprotnem taboru snuje itd. V dvomljivih slučajih naj se obrnejo do nas za svet in za pomoč. Groženja in pretenja nasprotnikov naj se ne bojijo, saj imamo postave, ki nas morajo braniti.

Ker so tedaj volitve že razpisane, priporočamo posebno **shode volilcev** po raznih občinah. Rodoljubi vsake občine naj napravijo za svojo občino nemudoma tak shod, kjer se pogovorijo, ktere može bodo volili in kako bodo postopali, da dobijo večino na svojo stran. Bolj ko so taki shodi obiskani, boljši bo. Kdor je zmožen v besedi, naj pri takih prilikah porabi svojo zgovornost za dobro stvar; to mu bo v čast pred Bogom in pred ljudmi. V takih priložnostih plašljivost in bojazljivost ni na pravem mestu.

Vsak, ki ima pravo slovensko srce in čuti za naš ubogi, teptani narod slovenski, naj se nemudoma loti imenitnega volilnega dela!

Ves naš trud, naše žrtve in naše sitnosti pri volilnem boju darujmo v dober namen, tako nam nikdar ne bo zmanjkalo srčnosti in delavnosti, in še zasluženje bomo pri tem imeli. Bog daj srečo! Vse za vero, dom in cesarja!

Odbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.

Volitve in duhovščina.

Liberalci in brezverci, ki bi radi celi svet po svojih napačnih nazorih vladali in komandirali, so zelo nevoljni, da se tudi duhovniki v politiko mešajo in ljudstvo pred krivimi preroki svarijo; zato pa vpijejo: „Duhovnik naj ostane v cerkvi; v posvetne reči, kakor je politika, in v volitve pa naj se nikar ne meša!“ Dosti je ljudij, ki se jim tako modrovanje dopade ter se jim resnično zdi, čeravno je čisto prazno in jalovo. Ko bi poslanci govorili in postave delali samo o cestah in železnicah, potem bi tako besedovanje še nekaj v sebi imelo; ker pa smejo poslanci govoriti in postave delati tudi o takih rečeh, ki se vere dotikajo, zato je potrebno, da duhovniki skrbno pazijo, kaj se v zborih govori in sklepa, da ne bi vera kake škode trpela. Ko so pri nas še liberalci večino imeli, sklenili so postavo, da se smeta ženin in nevesta poročiti tudi civilno, to je, pri županu, in da duhovnika za to ni treba. Ta postavo je naravnost zoper našo vero, kajti naša vera pravi, da je le tak zakon veljaven, ki ga zveže in kot sv. zakrament podeli katoliški mašnik. Ali tedaj ni duhovnikom celó dolžnost, da se mešajo v politiko in da ljudstvo svaré, naj ne voli takih poslancev, ki delajo postave zoper vero? Poslanci se pečajo tudi s šolo, in duhovnikom ne more in ne sme vse eno biti, ali se mladina poučuje v krščanskem, ali pa v brezverskem duhu; zato je njih dolžnost, posluševati se svojih državljanskih pravic, da pomagajo izvoliti krščanske može za poslance, kateri potem govorijo in glasujejo za krščansko šolo. Ko so na Nemškem imeli večjidel take poslance, ki so bili katoliški cerkvi sovražni, bilo je Bizmarku mogoče, da je začel katoliško cerkev stiskati, škofe zapirati, mnihe izganjati in mašnikom prepovedati delitev sv. zakramentov, tako da so morali ljudje umirati brez spovedi in sv. popotnice. Ko bi bili pa poslanci večinoma verni katoličani, ne bi bili kaj takega pripustili. Zato je pač jasno, da imajo duhovniki ne samo pravico, ampak celó dolžnost, da se potegujejo za izvolitev dobrih, krščanskih poslancev. Poglejmo, kako se godi na Laškem: tam volijo same brezverce, framazone (freimaurerje) za poslance; ti pa sv. Očeta in katoliško cerkev hudo stiskajo; oropali so jih vsega premoženja, in ko bi se drugih kraljev nekoliko ne bali, sekali bi cerkvi še hujše rane. Tudi v naši Avstriji bi prišlo do tega, ko bi duhovniki roke križem držali in vso politiko ter vse volitve prepustili liberalcem in brezvercem. Ker pa duhovniki ljudstvo poučujejo o slabih namenih brezvercev in liberalcev, zato voli ljudstvo po Tirolskem, Predarelskem, Kranjskem, Goriškem, Moravskem, v Galiciji, Gornji Avstriji, in deloma tudi na Saleburžkem in Štajerskem katoliške može za poslance; zraven tega smo še tako srečni, da imamo krščanskega, pobožnega cesarja; zato je moč liberalcev skrhana in ne morejo toliko škodovati katoliški cerkvi, kakor bi radi. Ko bi se pa povsodi tako liberalno volilo, kakor na Koroškem, potem bi si tudi svitli cesar ne mogli nič pomagati in bi morali v to privoliti, kar bi liberalci hoteli, ker bi jim ti grozili s puntom in bogve s čim še. Kedar se pa pri volitvah pokaže, da je ljudstvo za katoliško reč

vneto in da ne mara za brezverce in prekucuhe, potem se liberalcev in Judov nobeden ne boji, naj v svojih časnikih še toliko vpijejo, zmirlajo in grozijo. Iz rečenega mora pač vsak spoznati, da duhovniki prav delajo, če povsod, posebno pa na Koroškem, liberalcem pri volitvah nasproti stopijo.

Tega pa ne pravi samo „Mir“; tako učijo sv. Oče papež sam, tako nas učijo tudi visokočastiti viši pastirji, naši škofje. Lani smo brali pastirski list vseh avstrijskih škofov, v katerem nas opominjajo, naj volimo katoliško misleče, verne može za poslance, da nam bodo pripomogli do verske šole. Ako tedaj duhovnik dela po ukazu svojih viših predstojnikov in se poteguje za izvolitev katoliških poslancev, je le hvale, ne pa graje vreden. On zavolj tega ni noben „hujškač“ in „nemirnež“, kakor se mu na Koroškem navadno očita, ampak on s tem spolnuje le svojo duhovniško in državljansko dolžnost.

Čujmo še, kaj o tej reči pravijo mil. g. Linški škof dr. Fr. Doppelbauer. Oni so o tej zadevi v gorenje-avstrijskem deželnem zboru tako govorili:

„Svitli cesar so prostovoljno odložili en del svoje oblasti in nam dali ustavo, da smemo poslance voliti, ki služijo cesarju takorekoč kakor svetovalci, da jim pomagajo postave delati. To pravico pa, cesarju pošiljati svetovalcev, imajo vsi stanovi, posebno duhovščina. Kajti duhovnik ima veljavno besedo v svoji soseski, on je učen, on skrbi za ljudstvo in za državo. V besedah „dajte cesarju, kar je cesarjevega“ si ne smemo misliti samo davkov, ampak mi smo po naši ustavi tudi dolžni, da cesarju damo dobrih svetovalcev, dobrih poslancev. Kako da bi duhovnik ne smel voliti? Ali mar ne nosi tistih bremen, kakor drugi državljanji? On jih nosi, pa še večje nosi, kakor drugi. Župniki morajo plačevati za verski zaklad, kar drugim posestnikom ni treba. Duhovniki imajo veliko pisarij, za ktere ne dobijo krajcarja, opomnim samo na letošnjo ljudsko štetje! Vsako leto jim je napraviti zastoj mnogo raznih poročil, izkazov, dosti pisarij za šolo, za vojake itd.

Duhovščina pa nema samo pravice, ampak tudi dolžnost, da se udeleži volitev. Naj bi različni zbori vero pri miru pustili, potem bo tudi duhovnikom mogoče, politiko pri miru pustiti. Skozi dolgo vrsto let pa imamo dosti dokazov, kako postavodajalni zbori s komolci dregajo v sv. cerkev in kako bi radi človeške naredbe povzdignili nad Božjo pravico. Ko bi se tedaj duhovščina ne poganjala za izvolitev odločno katoliških poslancev, moral bi jo škof le grajati, ne pa hvaliti. Pa ne samo za dušne, tudi za telesne potrebe ljudstva mora duhovnik skrbeti. Duhovščina je dolžna, voliti take poslance, ki imajo srce za ljudstvo, ne pa takih, ki ljudstvu vedno le denar iz žepov vlačijo. Duhovnik med ljudstvom živi in njegove potrebe bolje pozna, kakor gospodje v mestih, zato bo duhovnik kmetom tudi v posvetnih rečeh boljše svetovati vedel, kakor marsikdo drugi. V nevarnih časih se vlada duhovščine seveda spet spominja in jo prosi, naj nemirne duhove potolaži in pomiri. Za to imamo dovolj izgledov iz zgodovine. Duhovščina dela noč in dan za blagor države, za blagor cesarja, za blagor ljudstva. Duhovščina hoče veliko

in močno Avstrijo. Zato pa gre duhovščini tudi v politiki in pri volitvah veljavna beseda.“

Če škofi tako govorijo, potem bodo naši vrli duhovniki pač vedeli, kaj jim je storiti pri bodočih volitvah za državni zbor. Naj nasprotniki vpijejo, kolikor hočejo, duhovniki se lahko skličejo na te besede mil. gosp. škofa dr. Doppelbauerja, ki smo jih posneli po „Corresp. Bl. f. d. kath. Clerus“ št. 1. Dobro je pa tudi za druge rodoljube, da si take besede višjih pastirjev zapomnijo, da zamorejo potem svoje duhovnike zagovarjati, kedar jih liberalci črnijo in ljudem kvasijo, da se duhovnik ne sme mešati v politiko.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Beljaške okolice. (Kako sodi učenjak o družbi sv. Mohorja.) V 122. zvezku imenitne knjige „Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“ (Avstrijsko-ogerske države opisane in oslikane), koje delo je ustanovil pokojni cesarjevič Rudolf, opisuje vseučilišni profesor g. dr. Gregor Krek slovstveno zgodovino slovensko. Dasi kratko, vendar razpravlja veleučeni gospod profesor ta predmet jako jedrnato. Krasne so tudi podobe Valetina Vodnika, Franca Prešerna, Antona Martina Slomškega, ki so spisu med drugimi pridejane. Najbolj pa me je zanimalo in bode gotovo tudi zanimalo vse Slovence, kako sodi omenjeni učenjak o naši priljubljenej družbi sv. Mohorja. Na strani 447. omenjene knjige čitamo: „Družba sv. Mohorja, ustanovljena leta 1852., razširja slovstvo med vse kroge národa slovenskega. Sedaj ima nad 46.000 udov,* izmed katerih dobi vsak vsako leto po šest knjig, ki obsegajo okoli 100 tiskanjih pól; vsako leto pošilja torej ta družba nad četrt milijona knjig med ude svoje — zares zavod, s kakoršnim se, ako primerjamo število prebivalcev, ne more ponašati noben drugi národ. Vse te knjige so pisane v čistej knjižnej slovenščini, kar očitno dokazuje, da slovenskega jezika niso iznašli le nekaterniki, in da slovenski jezik, kakor se nahaja v knjigah, ni nerazumljiv pri prostemu ljudstvu, kar pri vsakej priložnosti v nespametnosti svojej trdijo naši nasprotniki“.

Iz Beljaške okolice. (Opazka o letošnjih državnih volitvah.) V naši ljubi Avstriji je toliko prepira zavolj vere in zavolj národnosti, da res že vsem preseda. Tega prepira pa so edino le nemški liberalci krivi. Oni hočejo vse komandirati in pri tem ne spoštujejo ne pravic katoliške cerkve, ne pravic drugih národov. Slovani bi radi z Nemci v miru živeli in ne tirjajo nobenih posebnih pravic, ampak hočejo le enake pravice z Nemci. O tem pa liberalci nočejo nič slišati, oni pravijo: „Nemci so prvi národ v Avstriji, njim gre prva beseda; in nemški jezik je najimunitnejši, toraj mu gre več pravice, ko drugim jezikom.“ Slovani pa se nočejo podati, in tako prepira ni konec. Nasproti katoliški cerkvi pa pravijo liberalci: „Šola je državna reč, in država smo mi liberalci; vi duhovniki nimate nič oblasti v šoli.“ Tega pa spet škofi in duhovniki ne morejo potrditi; kajti oni imajo ukaz od Božjega Zveličarja,

*) Letos šteje družba že 48.084 udov.

da morajo „učiti vse národe“ krščanske resnice. Njih dolžnost je, skrbeti za to, da se mladina pouči v krščanskih resnicah, pa tudi h krščanskemu življenju napeljuje. Ako imajo pa duhovniki v šoli tako malo oblasti, kakor zdaj, potem tudi mladine ne morejo tako napeljevati k lepemu, čednemu življenju, kakor bi radi. Iz vseh dežel se tedaj čuje glas po verski šoli, pa liberalci pravijo vsi srditi, da verske šole nikdar ne dovolijo! Kdo je tedaj kriv národnega in verskega prepira, če ne liberalci? Ko bi se posrečilo, liberalce pri volitvah tako nazaj vreči, da bi imeli le malo poslancev, potem njih beseda ne bo nič več izdala, in potem še le se bo povrnil mir v Avstrijo, ker se bo Bogu dalo, kar je Božjega, cesarju, kar je cesarjevega, in národom, kar je njihovega. Dokler se tedaj moč liberalcev ne zdrobi pri volitvah, tako dolgo ne bo miru, ne sreče v naši državi. Toliko bolj si moramo vse prizadejati, da poderemo liberalne kandidate in izvolimo pravične, krščanske može za poslance. Posebno na Koroškem imajo liberalci močno trdnjavo; nobena dežela ne voli tako liberalno, kakor naša. To je pač žalostno; pa vse se dá popraviti, ako se nikdar ne utrudimo, ljudstva poučevati in mu oči odpirati. Delajmo neumorno, posebno ob času volitev; če ne precej, pa čez nekaj let se bo dobri sad našega dela pokazal. Lahka kapljica izdolbe trdi kamen, ako na-nj pogosto pada, tako se dá omečiti tudi človeško srce z modro in prijazno besedo. Hudih bojev se ne bo manjkalo, kajti hudo je svoje kremplje že globoko zasadila v meso evropskih národov, pa sveta katoliška cerkev bo premagala vse viharje.

Iz Kanalske doline. (Šole in državna volitev.) Vsa leta tožimo mi koroški Slovenci zavolj šol, ker so premalo krščanske in premalo slovenske. Vse naše tožbe so zastoj in bodo zastoj, dokler volimo take poslance, ki tiščijo le na nemščino, duhovnikom bi pa najrajši šolske duri čisto zaprli. Kaj bo iz mladine, ako ni utrjena v resnicah naše vere? Kaj pomaga še toliko učenosti, če je pa srce prazno? Pa tudi učenosti si otroci ne pridobijo v takih šolah, kjer učitelj ne zastopi otrok in otroci ne učitelja. Nesrečni smo koroški Slovenci, da so naši volilni okraji tako razdeljeni, da smo z Nemci namešani. Ko bi Slovenci za sebe volili, poslali bi na Dunaj lahko dva poslanca, ki bi glasno povedala, kakšnih šol si želimo. Letos pa že ni drugače, da moramo voliti še po starem volilnem redu; poskusimo svojo srečo! Slovenski Kanalski večinoma dobro volijo; da bi nam le tudi Ziljani pomagali! Pa bojimo se, da bodo spet z liberalci potegnili in svoj slovenski rod zatajili.

Iz Skočidola. (Državna volitev.) Hitro so prišle državne volitve; kako se bo pri nas obrnilo? Če nismo zaspani, lahko zasučemo, kakor sami hočemo. Iz Beljaka nam bodo liberalci spet ponujali svojega Ghona. Pa kaj je on za nas storil? To smo slišali, da se je enkrat prepiral s kranjskimi poslanci in rekel, da imamo mi slovenske šole, ker se z nemščino še le v tretjem letu začne. Vsak pa ve, da je to laž; pri nas se začne z nemščino že v prvem letu. Tem ljudem je le za nemščino in za liberalstvo; kako se kmetu godi, to jim je deveta briga. Pri lanskem zborovanju katoliškega političnega društva se je pokazalo, da

naša občina ni še zgubljena za katoliško in slovensko stranko. Stopite tedaj na noge tisti, ki ste dobrega duha, da pomagamo izvoliti katoliškega in slovenskega poslanca!

Iz Brnce. (IV. letni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico) se je vršil dné 18. p. m. v Haslerjevi gostilnici na Brnci. Vkljub slabemu vremenu je bil shod dobro obiskan. Po jedernatem ogovoru načelnika je poročal tajnik o delovanju podružnice v preteklem letu. Ker so bile lani volitve za deželni zbor, ki so dale rodoljubnim Slovincem obilno dela in ker je bil žalostni dogodek Podkloštom duhove tako razburil, da niso bili sposobni za mirno delovanje. kakoršno se spodobi za našo šolsko družbo, delovala je naša podružnica v preteklem letu le v zimske polovici, po letu pa je večinoma počivala. Odborniki so se zbrali trikrat k sejam, pri katerih so obravnavali našo podružnico zadevajoče stvari. Priredil se je podružnični shod v Prošovcih na Zili dné 20. aprila 1890, pri katerem je nas počastil kot zastopnik glavne družbe iz Ljubljane velezaslužni gospod dr. Vošnjak, in nas poučeval z izvrstnim svojim govorom o poljedelstvu. Odbor se je kakor lani tudi letos obrnil do slavnega vodstva v Ljubljani s prošnjo, da nam podari raznih knjig za našo šolsko in odraslo mladino. Slavno vodstvo ustreglo je odborovej prošnji ter poslalo okoli 700 knjig, med njimi 250 katekizmov, 101 Zgodbe sv. pisma, 270 molitvenih bukvic, razun tega še nekaj evangelijev, pesmaric in veliko število knjižic, ki jih je družba izdala, in sicer: 1. Cesar Franc Jožef, 2. Rudolf Habsburški, 3. Junaki, 4. Valentin Vodnik, 5. Matevž Ravnikar. Dovolilo je vodstvo tudi, da se kupi za jedno šolo pisnih zvezkov, peres itd. za 5 gld. Vse te knjige so se razdelile med mladino po župnijah v našej podružnici. — Udov je imela naša podružnica v preteklem letu 171, in sicer 19 ustanovnikov, 26 letnikov in 126 podpornikov. — Omenil je tajnik tudi, da smo med letom zgubili vrlega uda, blagorodnega gosp. Fr. Dulárja, bivšega živinozdravnika v Beljaku, ki nam je vsem dobro znan po svojih izvrstnih govorih o živinozdravstvu na raznih shodih naše podružnice. Preselil se je v Bosno in odbor mu je izrekel pri odhodu zaslužno zahvalo naše podružnice. Bog mu daj srečo! — Iz poročila blagajnikovega posnamemo, da je podružnica imela v preteklem letu 57 gld. 57 kr. dohodkov in 57 gld. 29 kr. stroškov. — Knjižničar poroča, da se je v zadnjem letu število knjig jako pomnožilo; zlasti s tem, da so č. g. župnik Peravski prepustili knjižnici nad 100 lepih in koristnih knjig iz zapuščine ustanovnika naše podružnice gosp. župnika Lesjaka. Nekaj so jih darovali tudi rodoljubi, nekoliko jih je pa podružnica kupila. Vseh knjig ima zdaj knjižnica a) 119 zabavnih, b) 64 poučnih, c) 32 nabožnih, d) 12 raznih — vkup 227 knjig. Udje naše podružnice imajo tedaj lepo priložnost, brez vseh stroškov v berilom razveseljevati svoje sree, bistriti um in poblažiti si dušo. — V načelništvo so bili za tekoče leto izvoljeni vsi prejšnji odborniki. Volitvi v odbor je sledil poučni govor, kako je ravnati kmetom pri uknjiževanju dolgov v zemljiške bukve in kako imajo v oziru na najnovejše postave postopati, če hočejo dolgove iz zemljiških bukev izbrisati. Z veliko pozornostjo so poslušali zbrani

kmetje jako zanimiv govor. — Zborovanje se je sklenilo z burnimi „Slava-klici“ presvitlemu cesarju. Sledila je potem domača zabava z raznimi govori, izmed katerih naj posebno omenim šaljivi govor spretnega govornika kmeta Jan. Aicholcerja, ki je s svojo šaljivo besedo napravil med poslušalci veliko smeha. Vrli št. Lenartski pevci pa so nas razveseljevali z lepim petjem milodonečih pesmic slovenskih. — Bog daj, da bi dobila družba sv. Cirila in Metoda zmiraj več podpornikov, potem bo tudi zanaprej še v večji meri mogla delovati v blagor in korist národa slovenskega.

Iz zgornjega Roža. (V obrambo g. župnika Marinića.) Pred kratkim časom je bil premeščen g. Lauzekar, učitelj v Lipi pri Vrbi, tedaj nimamo v Lipi nobenega učitelja. Pa glejte koliko hrušča in vrišča je postalo v liberalni stranki: češ da je g. župnik tega kriv. Surovo napadajo nekteri nahujskani kričači g. župnika. Mi Slovenci pa vemo, da je g. župnik le svojo dolžnost v tej zadevi spolnoval. Kot farmani vemo tudi, da je naš g. župnik izvrsten in neutrudljiv pastir svojih duš in da se ne ustraši nikogar, če gre za resnico. Tu-le pa se je potegnil za blagor šolskih otrok in za dušni blagor svojih farmanov. To morajo tudi sovražniki spoznati. Zatorej ključem: sram vas bodi, ki napadate našega gospoda župnika, ker je storil svojo dolžnost! — Drava med Skočidolsko in Dravsko faro je zmrznila. Od 1. 1857. ni bilo take zime, kakor letos. Ljudje morejo celo les voziti čez Dravo.

Iz Borovelj. (Borovljanci pozor!) Državni zbor je razpuščen, volitve so razpisane in se bodo že vršile v nekterih dnéh. Borovljanci, kako bomo volili? Do sedaj smo trobili še vsakokrat v liberalni in nemškutarski rog. Ali po krivici! Mi imamo dosti uzrokov, da bi zasukali svojo politiko in volili z vladno stranko. Samo to pomislimo, kar je Taaffejeva vlada v treh desetih let za nas storila. Puškarska šola, preskušalnica, puškarska zadruga, strojnica, vse, vse to je ustanovila sedanja vlada, ali pa je po postavah se napravilo, ki so zagledale beli dan pod tem ministerstvom. Pred kratkim smo dobili zastoj puške in streliva za strelce, da bodo s puškami nove iznajdbe oboroženi. Torej že sama hvaležnost nam ukazuje, da se potegnemo za to vlado in stranko, ki je toliko za nas storila. Kaj pa so liberalci za Borovlje storili? Ničesar, prav ničesar! Širokoustijo se ja liberalci pri vsaki priložnosti, da hočejo napredek, a storili pa niso ničesar. A še drugi uzrok je, ki nam kaže pot pri letošnjih volitvah. Kako pa bo z železnico? Mi vsi vemo, da se veliko govori o železnici, ki bi peljala od Celovca čez Rožno dolino skoz Ljubelj na Loko in Divačo v Trst. Borovljanci! Ali boste zopet volili Beljaškega Ghona, ki se očitno poteguje za Tursko železnico, ki nam bode brez vse koristi? Turska železnica bo peljala skoz gorenjo Koroško, skoz Beljak. Dobiček bodo imeli Beljačani, mi si bomo pa usta obliznili. Zmodrimo se torej in volimo takega moža, ki hoče se potegovati za rožnodolsko železnico skoz Ljubelj. Najboljši kandidat bi bil za nas kmet iz spodnjega Roža. Kmet je neodvisen, lahko pové ministrom v zobe kar hoče in tak bi tudi našo železnico dobro zastopal. Od nemškega Beljačana tega nimamo pričakovati. Naši bratje

Čehi se tudi zanimajo za to železnico. V zadnjem zasedanju deželnega zbora češkega se je sprejela resolucija, naj ministerstvo kar najhitreje napravi načrte za železnico od Divače do Loke, potem skoz Ljubelj v Celovec. Volimo torej konservativno in dosegli bodemo, kar tako iskreno želimo, rožnodolsko železnico. Pokazali pa bodemo s tako volitvijo tudi, da znamo biti hvaležni. Nikdo nam ne bode mogel predbacivati nehvaležnosti. Še enkrat vam kličem: Borovljanci volite konservativno, volite za vlado; ne bodete se kesali! Nikakor pa ne volite Ghona, ki je nasprotnik Ljubeljske železnice.

Iz Borovelj. (Železnica.) Čeravno je naš (?) poslanec Ghon nasprotnik Ljubeljske železnice, kajti on mora z Beljačani vleči, ki hočejo Tursko železnico, — vendar je upanje, da bomo mi zmagali in da dobimo zaželjeno železnico. Trst, Kranjska, Koroška, Gorenja Avstrija in Češka so se izrekle za imenitno črto, ki bi po najkrajši poti mimo Borovelj zvezala Češko deželo s Trstom. Glas tako imenitnih dežel se ne more prezreti. V novejšem času pa govorijo nekteri, da naj bi železnica ne šla po ljubeljski dolini, ampak na Bajtiše do Košute. Pravijo, da Košuta ni tako široka, kakor Ljubelj, da bi se tedaj prerov ali tunel skoz Košuto za par milijonov boljši kup naredil. Jaz sem v takih rečeh premalo zreden; dobro bi pa bilo, ko bi inženirji to stvar premislili in preiskali.

Iz spodnjega Roža. (Koga bomo volili v državni zbor?) Tisti liberalci, ki so nam tako hudo breme naložili, da moramo toliko plačevati za stavbe pri Dravi, ki nam čisto nič ne koristijo, hodijo zdaj spet okoli nas in nas nagovarjajo, naj volimo z njimi. Kdor je pameten, tega pač ne bo storil. Saj vemo, da si liberalci zmirom kaj novega umislijo, da mora kmet prav pridno plačevati in nema nič od tega. Volimo rajši kmeta ali pa duhovnika, tak že ve, kako se nam godi, mestni gospodje pa tega ne vejo ali pa vedeti nočejo, ker imajo kmeta vedno le za molzno kravo, da ga izžemajo.

Iz Kotmare vesi. (Srčno v volilni boj!) Naš kraj je slovensk, pa žal, toliko je vmes nasejanih nemško-liberalcev, in to so navadno premožnejši posestniki, da nam je le težko zmagati. V prejšnjih letih smo Slovenci bolj trdno stali in Kotmara ves je zastran tega zaslovela. Med tem so nas pa prehiteli Žihpoljci in Hodišani, ki so se nemškega jeroštva otresli, mi pa smo pri zadnjih volitvah propadli. To moramo letos popraviti pri toliko imenitni volitvi za državni zbor. Upamo, da se bodo naši rodoljubi srčno podali v volilni boj, da postane Kotmara ves zopet slovensko ognjišče in središče za občine Vetrinje, Žihpolje, Hodiše, Bilčoves in Kotmaro ves. V našem volilnem okraju Celovec-Velikovec je 70.000 Slovencev in samo 30.000 Nemcev; ali ni sramota za nas Slovence, da mi vselej od spod pademo in nam vselej Feldkirchnerji komandirajo poslanca? To pride le od tod, ker je med Slovenci toliko odpadnikov, ki rajši potegnejo z Nemcem, kakor s svojim slovenskim bratom. To nam donaša le sramoto in škodo. Prevdarite to, ljubi sosedi!

Iz Radiš. (Raznoterosti.) Tudi sèm k nam na tihe, strme Radiše prikobacaš ljubi „Mir“ vsake 14 dnuj v precej mnogih številkah. Pa te tudi vsakokrat težko pričakujemo, ker vedno nam prina-

šaš toliko važnih — veselih in tudi žalostnih novice iz vseh krajev, posebno slovenskega sveta. Naznani pa enkrat tvojim častitim bralcem tudi od slovenskih Radiš nektere novice. Teh sicer tukaj ni veliko, pa od celega leta vkup jih bo vendar nekaj in novice celega minulega leta 1890. ravno naj sporočim. Najnovejši novica bo gotovo ta, da smo dobili nove orgle. Na veliko soboto so prvokrat zapele in to tako lepo, da so marsikteremu solze v očeh zaigrale. Izdelal jih je znani in daleč sloveči orglarski mojster v Borovljah g. Fr. Colarič. Vsi smo jih prav veseli, gospodu Colariču pa so v veliko čast, in vsem cerkvenim predstojnikom najtopleje priporočamo imenovanega gospoda. Nove orgle pa so zbudile tudi nove mlade cerkvene pevce. Poprejšnji učitelj, gosp. M. Trupej namreč, kateremu gre zato največa zahvala, si je izbral nekaj slovenskih mladenčev in deklet, ktere je z veliko težavo in potrpežljivostjo v petju cerkvenih (cecilijanskih) pesem tako izuril in izučil, da tako lepega slovenskega petja, kakor je zdaj v Radiški cerkvi, se le redkokrat kje sliši. Bog daj vsem cerkvenim pevcem v plačilo tudi enkrat v nebesih z angelji na vekomaj prepevati. — V družbo sv. Mohorja je bilo preteklo leto 50 družnikov zapisanih, zares lepo število za majhno farno, ki šteje le 675 duš, pa upati je, da jih zanaprej še več pristopi, ker ravno Mohorjeve bukve so od leta do leta važnejši in poučljivejši. — Volitev volilnih mož v deželni zbor se je vršila popolnoma mirno in v krščanskem duhu. Bog daj, da bi tudi vi naši sosedje v Žrelcu, Podkarnosom in Grabštanju se enkrat zdramili ter zanaprej ne pomagali več našim nasprotnikom, nam Slovincem in tedaj tudi vam samim jamo pogube kopati! Bo nas tedaj srčno veselilo, ako bomo zaslišali, da ste v prihodnjih letošnjih volitvah v državni zbor vendar enkrat na noge stopili in volili krščansko in slovensko. Bog daj vam svojo pomoč. — Točo smo na Radišah imeli 31. marca, kakor orehi debelo, in akoravno ne na polju, vendar sadonosnim drevesom je precej škodovala, ker je cvetne popke odbila. Toliko več škodo pa je napravil strašanski vihar dne 25. avgusta. Ajdo na polju je v tla pomandral in toliko sadja iz drevja otresel, da se ga je cele koše nabralo, in ker je bilo še nezrelo, svinjam v krmo dajalo. Tudi slana je ajdo močno posmodila in čebelam zgodaj najzdatnejo hrano vzela, ali pri vseh teh nesrečah smo imeli vendar le — Bogu naj bo za to srčna zahvala — precej dobro leto. — Snega do kolena je padlo že 27. oktobra, zginil pa je še le sredi novembra ali ne povsod, ampak le na solnčnih straneh. Imamo tedaj zimo in hud mraz že od 27. oktobra sèm, pa kdaj bo še le zime konec? Zelo se bojimo za rž in pšenico, da se ne zaduši. Divjačina v gori, posebno srne, veliko mraza in glada trpé in se jim mora vedno detelja in seno pokladati, da ne poginejo. Tako so srne že medle, da jih je le kost in koža še in že jih najdejo tu pa tam poginjene — zares uboga žival. Prerokovanje zgodnje in dolge zime po časnikih se zares natančno spolnuje, pa tudi narava jo je napovedovala. Tako smo še sredi oktobra nabirali najokusnejše jagode, čebele pa so se minulo jesen nenavadno zgodaj k pokoju podale, kar vse po spričevanju starih in skušenih ljudij kaže zgodnjo, hudo in dolgo zimo. — Rojenih je bilo, kakor je bilo

novega leta dan oznanjeno, vseh vkup 24 otrok, umrlo jih je 11, poročenih pa ni bilo nobenega para. Bog daj srečo v tekočem letu!

Iz Medgorij. (Drava.) Pri nas Drava nikoli ni škode delala; pa zdaj so nam škodo naredili gospodje, ki so nas s postavo prisilili, da moramo plačevati za Dravske stavbe, in sicer 35 kr. od vsacega rajniša pri davkih. To je grozno veliko, in ljudstvo po pravici godrnja, ker nima nobenega dobička od teh stavb. Pri Gališkem mostu so skopali Dravi rov; ko je pa prišla velika voda, jim je ta rov zasula. Zdaj so naredili nov rov; pa bojimo se, da se tudi temu ne bo bolje godilo, kedar Drava naraste. Ti liberalni gospodje se pač vse zmislijo, kmet mora pa plačevati. Ko bodo pa prišle volitve, vemo, da bodo naši liberalci zopet okoli tekali in nas rotili, da moramo zopet liberalnega poslanca voliti. Takim ljudem pač ni moč pomagati. Veseli nas pa, da so še liberalci v deželnem zboru spoznali, da je bil vse zavržen denar, kar se je v Dravo zidalo, in da nočejo v ta namen nič več dovoliti. Škoda, da je prišlo to spoznanje tako pozno, zdaj ko sta dva milijona že po vodi splavala. Naj bi bili nas poslušali, mi bi jim bili že prej povedali, da taki jezovi, kakor so jih delali, niso za nič. Naj bi bili nam kmetom ta denar dali, mi bi bili boljše jezove naredili.

Od spodnje Krke. (Delavec manjka!) Pri nas so liberalci že toliko let ljudstvo obdelovali in trapali, da bi bilo treba več let trdnega dela, prej da bi zopet k zavesti prišli in spoznali velike zmote, v katerih živijo. Zasepljeni so dovolj, da ne spoznajo, kako malo jim koristijo liberalni nauki. Ali bo mar kmet bolj bogat, če bo o duhovnikih grdo govoril; ali se mu bo živina lepši redila, če ne bo v cerkev hodil; ali bodo posli bolj pridni, če bodo videli gospodarja po krémah posedati? Dosti liberalnih kmetov je že mislilo, da so že gospodje, ker nemško govorijo in se z gospôdo pajdašijo, pri tem pa je šlo njih gospodarstvo rakovo pot in nazadnje so na nič prišli. Ko bi se ljudje vendar enkrat streznili iz te liberalne pijanosti in neumnosti, ko bi vendar enkrat spoznali, da bodo le potem trdni gospodarji, ako bodo pridno delali, lepo doma ostajali, svoje posle k pobožnosti in pridnosti napeljevali, zraven si pa z lepim življenjem božji blagoslov zaslužili! Kako se bo tukaj volilo, ne vem; pa kaj prida se ni nadejati. Samo v Šmihelu in v Trdnji vesi znajo morda še s katoliško stranko potegniti; v Grabštanji, v Žrelcu, Št. Tomažu in Št. Petru pa ne odjenjajo od svoje krive vere!

Iz Podjunske doline. (Volitev za državni zbor.) Zelo imenitne bodo letos volitve za državni zbor. One bodo odločile osodo sedanjega ministerstva, sedanje večine in ves prihodnji razvoj naše Avstrije. Dobro bo za vse, posebno pa za nas Slovence, ako bo izvoljenih zadosti krščanskih in Slovcem pravičnih móz: dobili bomo potem tudi vlado, ki bo upeljala versko šolo, ki bo pravično vladala po krščanskih načelih in v tem duhu skrbelo za vse stanove, da ne bo tlačén ne kmet, ne delavec, ne duhovnik, ne rokodelc, ne kupčevalec. Gorje pa nam, ako se stranka brezvercev in nemških prenapetnežev pomnoži! Že zdaj nam je komaj prestatjati, ko imamo vendar večino v državnem zboru, kaj bo še le potem? Volitve so že razpisane

na dneve od 5. do 10. marca. Prvotne volitve bodo tedaj že sredi meseca februarja. Ni toraj veliko časa zgubljati: zadnji hip se ne dá več veliko storiti, za dobro volitev se je treba že zgodaj pripraviti. Govoriti hočem samo o našem volilnem okraju Velikovec-Celovec. Mi Podjunčani bomo že večinoma prav volili; če pa pomislimo, da imata Celovec-Trg 4 volilce več, kakor mi, in da od tam nemamo veliko pomoči pričakovati, — treba nam bo na to delati, da tukaj vsaj 100 glasov vkup spravimo. Vseh je namreč menda 114 v Velikovškem glavarstvu; od teh pa gotovo nasprotno volijo 3 nemški Pustričani in 3 Guštanjci, pa še tu ali tam kak glas odpade. Če hočemo toraj 100 glasov vkup spraviti, moramo ne samo vse dose-danje občine obdržati pri naši stranki, ampak pridobiti še Libeliče in Šmarjeto (Waisenberg) pri Velikovcu. Naj bi toraj rodoljubi že zdaj svojo pozornost na te kraje obrnili! Š tem pa, da mi damo 100 glasov, zmaga še ni pridobljena, treba nam je še kakih 20 glasov iz Celovške okolice, kajti na nemške Tržane (Feldkirchnerje) se nam ni zanašati. Ako bi se dobro agitiralo, zamogli bi v Celovski okolici dobiti glasov: v Šmihelu 4, v Medgorjah 3, na Radišah 2, na Žihpoljah 3, v Hodišah 4, v Bilčovsu 2, v Vesici 1, v Škofičah 3. To bi bilo 25 glasov, in bi zadostovalo celó, ako bi naši v Velikovcu samo 90 glasov vkup spravili. Ker pa še to ni čisto gotovo, treba je volilno srečo poskusiti tudi v drugih krajih Celovške okolice, tako v Vetrinjah, Št. Jakobu, Žrelcu, Grabštanju, na Brezi in Dholic. Stvar tako stoji, da nam je mogoče zmagati, ako bomo pridno delali.

Iz Štebna pri Velikovcu. (Velikodušen duhovnik.) Prestrašili smo se skoraj, ko smo čuli, da se bo naša farna cerkev popravljala in da bo za to treba plačati kakih pet sto rajniš. V fari je namreč le 40 posestnikov, tedaj na vsacega precej pride, ko bi se ta denar razdelil. V cerkvi se je res marsikaj novega in lepega napravilo in to se je blagoslovilo na kvaterno nedeljo. Veliko je bilo naše veselje, ko so nam g. župnik oznanili, da nam ne bo treba več ko 150 glđ. zložiti, vse drugo bo plačal en sam človek. Ta dobrotnik pa ni noben drugi, kakor sam naš visokočastiti gosp. župnik Janez Koler, kteremu za ta blagi in veliki dar svojo prisrčno zahvalo izrekamo. Naj jim Bog stotero povrne, kar so storili v Njegovo čast.

Hvaležni farmani.

Iz Trušenj pri Velikovcu. (Kako bomo volili?) Naša velika občina Važenberk je seveda že na nemški meji, da nemška in liberalna sapa zmirrom od severa na njo piha, vendar ni lepo za Slovence, da so tako brž pripravljeni, svojo kri in svoj rod zatajiti in Nemcem na prodaj ponujati. Tudi ni lepo, če mi tako hitro verjamemo krivim naukom, ki se trosijo iz mest na deželo, posebno s pomočjo slabih časnikov. Mi bi se morali spominjati, da smo v katoliški veri rojeni in izrejeni, da smo jej pri sv. krstu zvestobo obljubili, in da nas zamore le ta vera večno zveličati. Kaj pomaga posvetno veselje, ki hitro mine; boljši je, zvesto po veri živeti in svojo dušo zveličati, če bi moral človek prav zaničevanje in zasmehovanje za to trpeti. Morda se bodo vendar tudi našim kmetom enkrat oči odprle, da ne bodo več poslušali krivih liberalnih prerokov, ampak rajši poslušali

Božjo besedo v cerkvi. To jim bo tudi za ta svet več sreče prineslo, kakor življenje po liberalnih naukih. Bog daj, da bi naši kmeti že letos to spoznali in volili s katoliško, slovensko stranko!

Iz Libelič. (Volitev, kakošna bo pri nas?) Libeliška občina je slovenska in katoliška, pa že dvakrat je potegnila z nemškimi liberalci. Kako to pride? Naši možje, ki so še zvesti katoličani in ljubijo svojo slovensko materno besedo, so vendar malomarni pri volitvah, da jih premalo pride, in tako imajo nemškutarji in liberalci lahko delo in volijo, kakor hočejo. To letos ne sme več biti. Vsak pošten kristjan je dolžen, da svoje prepričanje brez bojazljivosti tudi pred svetom pokaže, in to se godi posebno pri volitvah. To si zapomnite vi vsi, ki se ogibate volitev zavolj majhne zamere!

Izpod Pece. (Pliberške šole.) Bral sem že večkrat šolske postave in ukaze, in tudi nekaj od nekega učitelja zvedel, kako je učiteljem naročeno, gledati na lepo obnašanje šolarjev. Za Pliberk pa menda ti ukazi ne veljajo, kajti tam je šolska mladina silno razposajena. Nedavno sem šel v Pliberku proti lekarni, ko je ravno mladina iz šole grmela, kakor bi se bil plaz utrgal. Prvi je prišel iz šolske hiše učitelj sam, pa namesto da bi bil na stran stopil in gledal, kako se mladina obnaša, je dirjal proti domu, kakor bi ga bila mladina pred seboj podila. Skoraj eno uro je trpelo, prej da se je mladina razgubila izpred šolske hiše. Dva dečka sta se začela prepirati in tako kleti, da je groza povedati. Da bi bil kateri izmed otrok koga mimogredočega pozdravil, o tem ni bilo ne duha ne sluha. Vidi se pa tudi pri tistih kmetskih otrocih, ki so lani še v Pliberk v šolo hodili, da se niso naučili kaj lepega od mestnih otrok, znajo pa tudi nič, ne slovensko, ne nemško. Zato so stariši še veseli, da naši otroci ne smejo več v Pliberške šole hoditi.

Iz Črne. (Srčnost velja.) Mi smo v tako težavnem položaju, odkar je grof že pol občine v svoje roke dobil in nas pestijo njegovi gozdarji, da smo bili skoro že vsi obupani. Pa lani smo se osrčili in rekli: „Če gremo vsi volit, še zmagamo!“ Tako je bilo, možje so prišli polnoštevilno in — zmagali smo. Vesel kres na visoki Peci je to zmago daleč na okoli naznanil. Letošnja volitev za državni zbor je pa še bolj imenitna; zato možje, na noge! Pridite vsi k volitvi in zmaga bo spet naša z Božjo pomočjo! Le nič plašiti se in nasprotnikov nič poslušati, kajti izmislili so si letos drugo zvijačo in našim volilcem pravijo, da se ne bodo udeležili prihodnjih volitev, poleg tega pa delajo na vse kriplje, da bi še enkrat zmagali. Našim pa kličemo: nikdor ne ostani doma; pridite vsi na volišče! Srčnost velja!

Iz Prevalj. (Volitev.) Začudili smo se zvedeti, da bomo volitev v državni zbor že tako kmalu imeli. Pri nas bo spet hud boj, kakor vselej, pa z Božjo pomočjo upamo zmagati, kakor zadnjič; to bo seveda le potem mogoče, ako naši vsi pridejo. Držimo se zastave, katero smo si izbrali in ktere se nam ni treba sramovati, ker je na njej sveti križ, znamenje našega odrešenja. Liberalnega gospodarstva smo že vsi siti, saj vidimo povsodi žalostne nasledke brezverstva. Marsiktera krivica se bo odpravila, ako si izberemo katoliške može za poslance. Liberalni bogatini ne bodo za nas skrbeli, ampak

le taki možje, ki so sami iz kmetskega rodu in poznajo naše težave. Tisti gospodje, ki „Mir“ izdajajo in pišejo, so do zdaj že pokazali v besedi in djanju, da imajo srce za slovenskega kmeta, zato jim zaupamo in bomo volili tistega moža, kterega nam bo „Mir“ priporočil. Pri nas imamo lepo navado, da pred vsako volitvijo naročimo blagoslovljeno sv. mašo in pri njej molimo za srečno volitev. Že dvakrat je Bog našo prošnjo uslišal in nam zmago podelil, zato mislim, da se ta navada tudi letos ne bo opustila.

Iz Prevaljske okolice. (Volitve. — Naši delavci in „Delavski list“.) Veliko bi Vam imel pisati, pa volitve so tukaj in je treba čas porabiti za živo besedo. Storili bomo, kar je v naši moči, in Bog bo dodal, kar mi ne zmoremo, da bo zmaga spet naša. Naši delavci v fužinah so večidel verni, katoliški ljudje. To se je pokazalo pri zidanju cerkve, ko so toliko dela zastonj naredili in si po trdem delu v fužini še trdo tlako naložili za Božjo čast. Zdaj so pa slabi časniki začeli delavce motiti. Iz Trsta prihaja nek „Delavski list“ v slovenskem jeziku, ki pa ne pozna ne vere ne Boga. Bog nas varuj! Tudi nemški socijaldemokratični listi so prihajali. Zdaj sem pa slišal, da je g. oskrbnik vse take liste prepovedal. To je že prav, pa to je nespametno, da je prepovedan tudi „Mir“. Če bodo delavci dobri katoličani, se gotovo ne bodo puntali; take liste bi morali še priporočati. Pa naši gospodje so pač preveč „tajč“ in pa „liberal“, zato jim je pa „Mir“ gnjusoba. Še desetkrat rajši bi videli socijalno demokratične liste, ko bi se puntarije ne bali. Sicer pa delavcem nisem sovražen in jim želim, da si svoj stanboljšajo, pa le postavno se mora to zgoditi, ne pa s silo in brezverstvom.

Iz St. Vida na Glini. (Bolnišnica usmiljenih bratov) je sprejela lani 1114 bolnikov, izmed katerih so bili 4 že umirajoči prinešeni. 865 je bilo ozdravljenih, 163 zboljšanih. Umrlo jih je le 59 in 27 se jih je pokazalo neozdravljivih. Iz teh števil se že vidi dobro delovanje te bolnišnice. Največ bolnikov je bilo Korošcev (879), sprejemali so se pa tudi iz drugih dežel; tako je bilo 86 Kranjcev, 35 Štajercev itd. Ta bolnišnica ne naklada občinam nobenih bremen; revne bolnike sprejema in zdravi zastonj. Naj bi jo toraj vi deželani pridno podpirali in pobirajočim č. bratom dajali vsak po svojih močeh.

Iz Kranja. (Divji maček) se je priklatil v Prebačevo in podavil mnogo kuretine. Na sv. treh kraljev večer se je povabil k mlinarju in posestniku Janezu Novaku in začel race metati in daviti. Pride ga podit 20letna posestnikova hči, pa maček se je še bal ni, ampak se jej je nasproti postavil, in dekle bi bilo še v nevarnosti, da jej ni prišel oče na pomoč; obema se je divja zver vendar umaknila. Pa gladni maček se kmalo povrne in jame vnovič ropati. Zdaj pa pride Janez Novak s puško in mačka ustrelil. Mrcina je tehtal polpeto kilo.

Iz Celja. (Silvestrov večer.) Že od sokolske slavnosti dné 7.—8. septembra 1890 pričela se je naša čitalnica še bolj razvijati, kajti ta naš najmlajši Sokol ogrel je tudi drugim srčnost in ljubezen do naše mile domovine. Pri Miklavževem sokolskem večeru videlo se je pri gledališkem in

pevskem sporedu, koliko in kako izvrstnih močij da imamo, zato tembolj pripravljalo se je potem za Silvestrov čitalniški večer in posebno veselo je bilo slišati, da bo tudi koroški rojak g. dr. Kraut sodeloval pri tej veselici. Bila je res na Silvestrov večer naša velika sobana prenatlačena. Gledališka igra je bila: „Blaznica v prvem nadstropju“, pri kateri je prav izvrstno tudi sodeloval g. dr. Kraut. Poleg njega so tudi gledališčno igro res izvrstno predstavljali gospodični Flis in Kobilica, kakor tudi gospodje dr. Treo in Jerman. V veliko veselje nam je pa tudi bilo, slišati citre z lokom, s katerimi je slavni g. Vavpotič s svojo spretnostjo vse očaral in prepričani smo bili, da ni bil zastoj odlikovan od naše presvitle cesarice Elizabete zaradi njegove zmožnosti, od ktere je dobil prstan z briljanti. Citre z lokom je jako lepo spremljal g. Šef, čitalniški pevovodja. Reči res moram, da si tacih večerov mnogo želimo.

Kaj dela politika.

Tedaj volitve za državni zbor imamo! Čas je tako kratko odmerjen, da bodo marsikje prvotne volitve že končane, ko bodo bralci to številko „Mira“ še le v roke dobili, tedaj nam ne bo dano, niti enkrat pred volitvijo z volilci govoriti! Tu se pač dovolj jasno vidi, kako potrebno bi bilo, da „Mir“ tednik postane. — Zakaj je vlada državni zbor tako na naglem razpustila, o tem se mnogo piše, pa vendar pravega nobeden ne ve; morda se stvar v kratkem pojasni. Čudno je tudi to, kar je vlada razglasila kot svojo željo, da bi se namreč volili z merni močje, in da hoče potem iz vseh strank zbrati svojo večino. Naravnost rečemo, da se nam to nemogoče vidi. Da bi katoličani in nemški liberalci iz ene sklede jedli, to je nemogoče; kar bodo liberalci skuhali, to katoličanom ne bo teknilo; če bodo pa katoličani kuhali, bodo pa liberalci k drugi mizi potegnili. Nemški liberalci že mislijo, da so zdaj na konju, in že napovedujejo, kaj se mora vse zgoditi, če hoče vlada, da jej pomagajo. Na kožo živega medveda pa ni varno piti; morda bodo liberalci pri volitvah tako pobiti, da vlada pri njih še pomoči iskala ne bo. — Volitve na Koroškem se bodo vršile za kmetijske občine dné 5. sušca, v mestih 7. sušca, v kupčijskih zbornici 9. sušca, graščaki pa volijo 10. sušca. Tudi po drugih deželah so volitve v prvih dneh prihodnjega meseca. Potem, meseca aprila, se pa že snide novi državni zbor. Vse je radovedno, kako lice bo imel. — Kar se je sicer še zgodilo v Avstriji zadnje dni, ni tolikega pomena. V Trstu so izvolili novega župana. Tirolski deželni zbor je bil na nagloma razpuščen, ker so laški poslanci zahtevali, naj se južni (laški) del dežele odloči od severnega in naj se Tirolska razdeli v dve deželi.

Imenitno pa je to, da gre nadvojvoda Franc Ferdinand, o katerem mislijo, da bo enkrat naš cesar, te dni v Rusijo na carski dvor. V Nemčiji se nad tem jezijo; posebno se repenči Bizmarkov list, „Hamburger Nachrichten“, in pravi, da se hoče Avstrija z Rusijo sprijazniti. Mi pa mislimo, da to bi ne bila nobena nesreča; zveza z Rusom bi bila za nas boljša, ko zveza z Nemčijo in Italijo. — V Oportu na Portugalskem so se

spuntali trije polki (regimenti) in hoteli razglasiti republiko. Vlada pa je to ustajo v naglici zadušila.

Gospodarske stvari.

Gospodinje, ne nosite vrelih jedij na mizo! Skoraj neverjetno je, kako trdovratno se drže gospodinje in kuharice grde razvade, da postavljajo vrele jedi na mizo. Te vrele jedi morajo se precej zavžiti, žvečiti in požirati. Žal, da se ne ve in ne pomisli, koliko se s tem pri najboljši volji škoduje! Prvi slab nasledek te grde razvade je ona dandanes skoraj splošnja tožba o zobnih bolečinah in zgodaj pokvarjenih zobeh z vsemi slabimi posledicami. Cela vrsta zobozdravnikov se živi od tega, ker postavljajo kuharice jedi in pijače skoraj vrele na mizo (50 do 70° Cels.). — Še vedno premišlujejo in iščejo vzrokov, zakaj da se zobje v zgornji čeljusti poprej pokvarijo, kot oni spodnje čeljusti. A vzrok je prav blizo. Le opazujmo vroč založaj (grizlje), ki ga vzamemo v usta. Pekoči grizlje najprej jeziki z neznansko hitrostjo premeta in suče semtertje, pri tem se zadeva in zaletava pekoča jed ob notranjo stran zob v zgornje čeljusti. Od tod prihaja, da se zobje zgornje čeljusti najprej razpočijo in jamejo drobiti in krušiti in sicer na notranjih robovih. V te razpoke se zarivajo zobni posteklini škodljive tekočine, kakor sladkor itd. ter zobove neusmiljeno uničujejo.

Edino sredstvo, petrolej pogasiti je, kakor skušnjava uči, mleko. Če se ti zvrne ali ubije petrolejna svetilnica, ali če se petrolej drugače vname, posezi takoj po mleku, da pogasiš petrolejev ogenj!

Za pouk in kratek čas.

Ali so na luni tudi ljudje?

Dognano je, da so na luni (mescu) globoke jame in visoke gore, nekatere se vzdigujejo do tri tisoč metrov, največ takih, da ogenj bljujejo. Različnih mislij pa so učenjaki o tem, ali je na luni tudi zrak, kakor pri nas, da bi ga zamogle žive stvari dihati; ako zraka ni, tudi živih stvari ne more biti. Brez zraka, vode ali druge tekočine ne morejo živeti ne rastline, ne živali, ki bi bile našim podobne, toraj tudi ljudje ne.

Mnogi so do sedaj trdili, da na luni ni zraka, ne življenja. V novejšem času pa se ta misel močno pobija.

Angleški zvezdogled Webb je natančno risal razne dele na luni in je našel, da so se na njenem površju zgodile raznotere spremembe. Mali kraterji (luknje, iz katerih gre ogenj iz sredine) imajo danes drugačno podobo, ko nekdanj. Iz tega je sklepal, da morajo na luni neke tekočine biti, ki delajo te spremembe. Potem se je oglašil vodja rimske zvezdarne, P. Sechi, in rekel, da tisti oddelki, na luni, ki so gorati in vzvišeni, lahko da so pokriti z ledom ali snegom. Angleški zvezdogled M. de la Rive sklepa iz svojih fotografičnih opazovanj, da je luna z zrakom obdana, zelo nizkim, pa gostim, in da tisti veliki prostori, ki so jih zdaj za morja šteli, niso družega, ko veliki gozdi.

Imamo pa še bolj pomenljivo opazovanje. Na luni se vidi kakih sto sivkastih rid ali črt. Dolge so različne, od 4 do 50 ur, njih največja širjava je pa 1600 metrov, največ jih pa davno ne doseže te širjave. Njih robovi tečejo paralelno (v ravni vrsti) in so zelo ostri. Nekatere teh rid ali črt so ravne, druge nekoliko zakrivljene. Navadno je vsaka za se; včasih se pa tudi križajo; dostikrat se raztezajo preko kraterjev, deloma pa se v njih končajo. Vidiš jih povsod razun visocega gorovja. Kaj so te ride? Slavni zvezdogled Schwabe se jih je učil. On pravi, da so te ride sestavljene iz tenkih, paralelnih črt, ktere so v gotovih časih temne in ločene po svetlih ridah. Nekaj mesecev pozneje pa se izgubijo temne in svetle ride, pa čez nekaj časa se spet prikažejo, in o svojem času zopet otemnijo. Kako si razjasniti to perijodično spremembo? Opazovalec (Schwabe) misli, da temne ride so vrste zelenih dreves, bele ride med njimi pa so prazni, nezaraščeni prostori med njimi, ki imajo poleg temnejšega drevja bolj svetlo lice; kedar pa listje odpade, izgubijo tudi temne ride svoj temnejši obraz, in tedaj zginejo temne in svetle ride. Nerazloženo je pri tem le to, zakaj da je drevje tako lepo v ravne vrste postavljeno. Med zvezdogledi se čedalje bolj utrjuje misel, da ima tudi luna svoj zrak, svoje rastline in bržkone tudi svoje živali. Upati hočemo, da bodo ljudje izdelovali vedno boljše daljnogledne in potem se bo marsikaj pojasnilo, kar je zdaj še neznan.

Quetelet (Ketelé) to misel tako opisuje:

Prestavimo se v mislih na luno in videli bomo čudne reči. Tam je dan 27 krat tako dolg, kakor pri nas. Samo juterna zora ali večerni mrak traja tam dalje časa, kakor pri nas celi dan. Vsako podnebje na luni ima svoje posebno rastlinstvo, in to vse drugačno, kakor je na zemlji. Na obeh koncih (polih) lune vidi se solnce nizko, prav kraj obzorja; na sredino lune pa solnce močno pritiska; med tem so pa noči zelo hladne. Tam ni razločka v dolgosti dnij in letnih časov.

Prebivalci tiste lunine polovice, ki je nam nasprotna, ne vidijo naše zemlje, razun če pridejo na tisto polovico, ki je proti nam obrnjena. Iz te polovice vidijo našo zemljo silno veliko na nebu, trinajstkrat tako veliko, kakor se nam luna vidi. Oni vidijo naše obširne dežele, morja in gozde; vidijo velikanske ledene gore na obeh koncih (polih) zemlje; zeleni pas rastlinstva na obeh straneh ekvatorja, pa tudi velike oblake, ki plavajo nad našimi glavami in tudi prebivalcem lune včasih zakrijejo razgled na zemljo. Požar kakega mesta ali gozda se vidi tudi na luno, in če imajo tam tudi daljnogledne, lahko tudi vidijo, če se pri nas novo mesto zida ali pa če se kaka mornarica (več ladij skupaj) čez morje premika. Gotovo se čudijo, ko vidijo, kako hitro se zemlja sama okoli sebe vrti in kake spremembe kaže pri tem in v raznih letnih časih. To opazovanje jim je tembolj lahko, ker zemlja kakor velikanska krogla vedno nad njihovim obnebjem visi in to vedno na istem mestu. Tisti lunani, ki živijo sredi tistega površja lune, ki je proti nam obrnjen, vidijo zemljo ravno navpik nad seboj, kakor mi polarno zvezdo. Bolj pa ko se lunan pomika proti južnemu ali severnemu koncu svoje lune, toliko bolj pada tudi zemlja v njegovem obzorju; ako pa prestopi na drugo polovico lune,

zgine mu zemlja čisto iz očíj. Kdor tedaj na luni vedno v enem kraju živi, ima jako dolgočasno življenje, ker vidi zemljo zmirom na istem mestu; kdor pa potuje, vidi jo vedno na drugem mestu, pa tudi obnebe je na luni v vsakem kraju drugačno in pridelki različni. Če so tedaj na luni ljudje ali kake pametne, žive stvari, gotovo rade potujejo po svojem majhnem planetu.

Smešničar.

Nekje so imeli gostijo, pa so se bali, da pride tudi boter, ktereга niso marali. Zaklenejo tedaj vrata. Ko pa boter vendar v izbo stopijo, mu rečejo: „No, boter, ali ste vendar prišli?“ — „Pa težko“, reče ta, „ker sem moral lestvo k mostovžu pristaviti.“ Ko se boter vsede, mu rečejo: „Škoda, boter, da ne morete z nami jesti, ker nemamo nobene žlice več, kakor vsak svojo.“ — „O saj sem svojo žlico seboj prinesel“, reče boter vesel in se vsede za mizo, kjer se je za tri dni najedel.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Domači polk Khevenhüller št. 7. obhaja letos svojo 200letnico. — Ljudska štetev na Koroškem še ni znana iz vseh krajev; pa Slovenci bomo slišali čudne številke. V Pliberku so našli samo 120 Slovencev, Nemcev pa 1020. Pri zadnji štetvi je bilo Slovencev še 170. Naj bi bili še teh 120 za Nemce zapisali, da bi vsaj mogli reči, da je Pliberk trdo nemšk, ali kaj? Tudi v Poračah se je število Slovencev znižalo, število Nemcev pa povišalo. Tako bo koroških Slovencev kmalu konec, vsaj na — papirju. V Žabnicah pa so našli 806 Slovencev, 51 Nemcev in 2 Laha. Beljak šteje 6803 ljudi, Wolfsberg pa 4106. — V Dobu pri Prevaljah je Fr. Senegačnik napadel Matijo Črešnika, ga tolkel po glavi in mu hotel vzeti denar. Neki hlapec pa je prišel na pomoč in Senegačnik je zbežal, pa so ga pozneje prijeli. — Zgorela je Rotova hiša v Grabačah pri Slov. Šmihelu. — V Celovcu bodo vendar napravili konjsko železnico do jezera. To reč je prevzel neki gospod Springer. — V Borovljah se je ponesrečil puškar Smeli. — Posojilnica v Glinjah je imela lani prometa 53.285, članov 112, hranilnih ulog 19.927 gld. — Brambovski minister je podaril Borovskim strelcem 66 pušk. — V Borovljah so našli 1055 ljudi, za 167 več, ko l. 1880. — Graščina Dravograd je prodana za 175.000 gld. — Shod katoliško-političnega in gospodarskega društva pri „Krajearju“ v Tinjah se je na Svečnico prav dobro obnesel. Došlo je blizo sto slovenskih rodoljubov in volilcev iz Tinj, Šmihela, Šmarjete itd., ki so pazljivo poslušali iskrene govore raznih rodoljubov duhovnega in posvetnega stanu. Počastil je shod s svojo navzočnostjo tudi znani rodoljub gosp. dr. Messner iz Velikovec. Vse je bilo navdušeno. — Istega dne je bil shod volilcev Podkrošom za Žrelsko občino. Došlo je do sedemdeset volilcev, kterim so govorniki razlagali pomen volitev. Obžalovati je, da sosedni rodoljubi niso prišli na shod, da bi bili tudi ktero povedali. Že ta shod je pokazal, da bi se dala Žrelska občina pridobiti, ako se dela ne ustrašimo.

Na Kranjskem. Svtili cesar so dali za šolo v Sorici 200 gld. — Mesto Idrija je izvolilo ministra grofa Falkenhayna za častnega mestjana. — „Glasbena Matica“ je ustanovila svoj lastni pevski zbor. — V Radolici je neki mož pol ure v Savi stal in s tem dobil stavo 100 gld. — Dolenjsko pevsko društvo v Novem mestu šteje 19 ženkih in 34 moških glasov. — Kamniška železnica je že odprta.

Na Štajerskem. V Poličanah je vodno kolo stlačilo 17 letnega mladeniča, ki je led pobijal. — V Šeršovici pri Ponikvah je zmrznila 79 letna kočarica Marija Anderluh. — Blizu Maribora je zmrznil Miha Doboječnik. — Na Ptujski gori je zmrznil 12leten otrok. — Blizu tam je tudi plaz zasul dva lovca. — V Ormožu se je obesil čuvaj Herga. — Pri občinskih volitvah v Reichenburgu so zmagali Slovenci, letos prvokrat. — Pri železnici je bil povožen čuvaj na Pragarskem in drugi v Možgancih.

Na Primorskem. V Opatiji si bo vilo zidala nadvojvodinja Štefanija. — V Medulinu v Istri so ustanovili čitalnico. — V Trstu je umrl rodoljub Jakob Gorup. — Na Brežini bodo napravili podružnico sv. Cirila in Metoda. — Bralno društvo pri sv. Ivanu je potrjeno. — V Trstu so imeli več dnij hudo burjo. V pristanišču je odtrgala ladijo „Adriano“ od sidrov in jo drvila v morje, kjer se je potopila, čeravno so jej šle tri barke na pomoč. Štiri mornarji so utonili, šest so jih rešili. — V Sežani je odprl odvetniško pisarno dr. Gregorin. — Odstopil je Tržaški župan dr. Bazzoni; na njegovo mesto je voljen dr. Pitteri, ki bo pa tudi hodil po potih svojega prednika. — V Trstu sta umrla dva rodoljubna moža, g. Viličič in g. Sancin.

Po drugih deželah. Sv. Oče bodo menda „zlati rož“ letos podelili naši svitli cesarici. — Umrl je kardinal Simor v Ostrogonu; kardinal Mihalovič v Zagrebu pa je nevarno zbolel. — Umrl je v Spljetu dr. Bajamonti, voditelj dalmatinskih Lahov. — Umrl je škof Soič v Bakru. — Devet oseb se je potopilo v Seni na Francoskem, ker se je led pod njimi udrl. — Za sužnje so nabrali na Francoskem že 500.000 frankov. — V Alžeru (Afrika) so imeli hud potres. Več hiš se je podrlo. — Pogorelo je celo mesto Grenada v Ameriki. — V Parizu je 20.000 vrtnarjev brez dela. — Tudi v Londonu je na tisoče ljudi, ki najo delo in grozno stradajo. — Nek francoski zdravnik pravi, da je kozje mleko najbolje zdravilo zoper jetiko (pljučno sušico). — V rudniku Gelsenkirchen so se plini užgali in zadušili 52 rudarjev. — V Trikali na Grškem je plaz podsul 80 hiš in zadušil 26 ljudi. — Od vseh krajev se čuje, da imajo hudo zimo in mnogo snega; na morji pa imajo strašne viharje. Tako se je na bregovih Novega Fundlanda pri zadnjih viharjih potopilo okoli 60 bark. Hudo nevihto so imeli tudi na Saksonskem. Na Ruskem pa je strašen mrz. Na črnem morju je zamrznil parnik, na katerem je bilo 1400 vojaških novincev. Ne vemo še, ali so jih rešili ali ne. — V Tuluzi na Francoskem ste se podrli dve hiši; več ljudi je mrtvih in ranjenih.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Vsled smrti č. g. kanonika Jožefa Hueberja je do 16. marca t. l. razpisan kanonikat pri stolnem

kapiteljnu v Celovcu; do 20. marca pa naslednje fare; Zabrdce (Afriz), sv. Trojica na Graju, Karnski Grad, Kellerberg, Volčnica (Wölfnitz), Strojna, Glanhofen, Slov. Šmihel, Št. Peter pri Grabštanju (z oskrbovanjem verskega pouka na Grabštanjski šoli), Kornat, Moriče, Malnica in Borolje. — V oskrbovanje ste bili izročeni fari Kellerberg in Rubland dekanijemkemu svetovalcu in župniku č. g. Jož. Dulnigu. — P. Fr. Ks. Betta, frančiškan, farni oskrbnik v Kellerbergu, se je povrnil v frančiškanski samostan na Bistrico (Brixen).

Loterijske srečke od 31. januarja.

Gradec	3	7	40	21	82
Dunaj	88	42	73	48	10

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:		Sladko seno	2 gld. 50 kr.
pšenica po	5 gld. 40 kr.	kislo	2 " — "
rž	5 " — "	slama	1 " 50 "
ječmen	3 " 80 "	meterski cent (100 kil).	
oves	2 " 60 "	Frišen špeh kl. —	gld. 60 kr.
hejda	4 " 50 "	maslo	1 " — "
turšica	3 " 80 "	mast	— " 75 "
pšeno	6 " 50 "	Navadni voli	100—120 gld.
proso	— " — "	pitani voli	120—190 "
grah	— " — "	junci	60—90 "
repica	1 " 20 "	krave	60—120 "
fižol, rudeči	— " — "	junice	50—80 "
Deteljno seme — do — gld.		prešički	5—15 "
100 kil.			

Zaradi državnozbornih volitev izišla je ta številka „Mira“ z dovoljenjem slav. c. kr. drž. pravdnštva in visoke c. kr. dež. vlade v Celovcu štiri dni prej, kakor po navadi.

Današnja številka obsega dvanajst strani.

Oglasila.

Zahvala in prošnja.

Udano podpisani se srčno zahvaljuje visokochastiti duhovščini in velečast. gg. cerkvenim predstojnikom za dosedaj izkazano mu zaupanje in se priporoča še znanprej za izdelovanje nove, ali v popraviljanje stare cerkvene oprave. Ker je podpisani, kakor omenja tudi Marijni koledar za l. 1891, do zdaj naredil že mnogo altarjev, tabernakeljnov in lec v gotiškem in drugih slogih v občno zadovoljnost ter prenovil mnogo cerkev, zato upa, da ga bo častita duhovščina še znanprej podpirala z obilnimi naročili.

Tomaž Waldner,

umetni cerkveni mizar in pozlatar
v Rattendorfu (v Ziljski dolini).

Malo posestvo, hiša v Št. Ilju pri Dravi, s pekarijo, kake štiri orala njiv in štiri orala travnikov, gospodarsko poslopje, vse novo, se dá v najem. Več pové Peter Zingler, pekovski pomočnik v Celovcu. Fröhlichgasse št. 13.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Pri velikem denarnem zavodu dobi

zaslužka

vsakdo, ki živi na kmetih in se ne plaši resnega dela. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „Resno delo“ glavnemu zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani.

Banka „SLAVIJA“

sprejme nekoliko stalnih zastopnikov. Rodoljubi, ki vedo, kako važno je za naš narod, da se povsodi ravnamo po geslu „svoji k svojim!“ in imajo voljo delovati v tem smislu, blagovolé naj se oglasijo pri generalnem zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani, kateri uraduje v lastnej hiši bankinej v Gospodskih ulicah št. 12.

Služba mežnarja in organista

se odda od 1. maja zanaprej. Služba je dobra; posebno primerna bi bila za rokodelca. Več pove cerkveno predstojništvo v Timenici, pošta Pischeldorf (Koroška). Oglasila naj se pošljejo saj do 31. marca 1891.

Kupčijsko naznanilo.

Moka, južno sadje, sladkor, kava, vino, žgane pijače, rum, špirit

priporoča in prodaja dober kup

David Pichler,

šolske ulice pri „zlatem sidru“.

Službo organista in cerkovnika

išče mlad mož, oženjen, ki je ob enem tudi krojač. Ponudbe na: Ludovik Mešnik v Timenici, pošta Pischeldorf.

Strd, brinjevec, slivovec.

Najboljši méd (strd), garantiran pitanec, priporočam slavnemu občinstvu in čebelarjem, v škatljah po 5 kil, kila za 60 kr., celi zaboj toraj 3 gld. proti poštnemu povzetju. Tudi prodajam pravi, natorni brinjevec, liter po 1 gld. 20 kr., ter izvrstni, domači slivovec, liter po 80 kr. in više.

Egid Jeglič,

trgovec in čebelar na Selu, pošta Lesce (Lees, Krain).

Deteljno seme, suhe črešplje in maslo

kupuje po najvišjih cenah

J. E. Smolnikar

v Celovcu, stolne ulice (Domgasse) šte. 16.

pripravljena od lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, ki krepcá želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v škatljah po 12 steklenic za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.62; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. — V Celovcu prodajajo jih lekar Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Naznanilo.

Udano podpisani dovoljujem si mojim čestitim kupovalcem iz mesta in dežele uljudno naznaniti, da sem dné 3. januarja t. l. na novo odprl

podružnico svoje kupčije s tržaškim blagom na starem trgu št. 19, to je četrta hiša od hranilnice proti staremu trgu, v kateri bodem prodajal **sladkor, surovo in žgano kavo, moko** (poznano najboljše vrste), **špirit, rženo žganje**, fini ameriksanski **petrolej** in razno drugo tržaško blago najboljše vrste. Vsakdo se lahko prepriča, da dobi pri meni vsikdar izvrstno ter sveže (frišno) blago in najboljši kup. Ob jednem priporočam prav gorko tudi mojo glavno prodajalnico v Burggasse št. 12. in zagotavljam dobro postrežbo.

S spoštovanjem

FERD. MUSSI,

Stari trg št. 19. Burggasse šte. 12.
(„pri zlatem vencu“). („pri sladkornem klobuku“).

Dva vrtnarska učenca.

Sinova poštenih starišev, ktera imata veselje, priučiti si teoretično in praktično splošnega vrtnarstva, sprejmeta se pod ugodnimi pogoji 1. marca t. l. ali pozneje na graščini Faal pri Mariboru ob Dravi. Več o tem izve se pri

Ed. Reinhardt-u,
graščinskem vrtnarju.

Prodaja sadnega drevja.

Več tisoč krasnih, lepo vzgojenih, visokodebelnatih jabolk in hrušek, z najfinejšimi gospodarskimi in namiznimi sortami požlahtnjenih, in sicer:

visokodebelnata jablana	25 kr.
visokodebelnata hruška	30 kr.

oddati je to spomlad pri sadjerejskem opravištvu graščine Faal, pri Mariboru ob Dravi. Ceniki na zahtevanje brezplačno! Pri večjih naročbah primerno ceneje!